

NIEUWJAARSDAG

et was op den avond van 31 December 1888 des nachts te twaalf uur, de klokken van St.-Paul luidden het nieuwe jaar vroolijk in, dat drie jonge mannen bijeenstonden om den hoek van Cheapside in de schaduw van het Hoofdkantoor.

„Nou jongens,” zei er een op zijn horloge kijkende, „het is twaalf uur, mijn beste wenschen in het nieuwe jaar!” Hartelijke handdrukken werden gewisseld.

„De eerste Januari van 1889,” ging de jonge man, wiens naam Charles Daventry was, voort. „Ik vraag mij af waar zullen wij het volgend jaar op dezen tijd zijn?”

„Wat ben jij aan het zwammen,” merkte de grootste der drie jongelingen op, een zorgeloze, vroolijke snuiter, Bertram Wold genaamd. „Zoo kun je wel doorgaan tot in het oneindige. En waar is het goed voor, om nu al over volgende jaren te gaan mijmeren!”

„Dat is te zeggen, ik zou toch wel eens willen weten wat er over vijf en twintig jaar van ons geworden is,” hernam Daventry. „Laat eens zien, dan zijn we ongeveer vijf en veertig. Ik veronderstel dat jij dan wel op de bovenste sport van de maatschappelijke ladder zult staan, Bert. Jij bent net zoo'n kerel ervoor om flink vooruit te komen in de wereld. Jij hebt de hersens en de handigheid ervoor.”

„Ik zal het probeeren,” meesmulde Wold.

„Wat ons betreft, Harry,” ging Daventry voort, „ik geloof niet dat wij fortuin zullen maken.”

„Misschien zijn we wel dood, of in de gevangenis of de hemel mag weten waar,” merkte Harry Stephens op. „Ik heb het land aan die speculaties op de toekomst. Het tegenwoordige is al beroerd genoeg.”

„Het zou toch grappig zijn,” mijmerde Daventry meer tot zich zelven. „Kerels,” ging hij luider voort, „ik heb jullie een voorstel te doen, luister. Ik stel voor dat we ons verbinden om hier op dezelfde plaats bij het Postkantoor over vijf en twintig jaren weer bijeen te komen. Goed begrepen: op den 31sten December 1913 even voor middernacht komen we hier weer samen. Wat zeg je hiervan?”

„Ik stem toe,” zei Wold onmiddellijk. „Als ik nog in leven ben, anders zal het moeilijk gaan, kom ik hier om jullie te ontmoeten. Wie weet, misschien loop ik dan wel in lompen te bedelen om een cent, terwijl jullie in je auto komt aanrijden.”

„Da's afgesproken,” besloot Daventry. „En jij, Harry, kom jij ook?”

„J-a, misschien kom ik wel,” antwoordde de ander gemelijk, „ten minste, als ik het niet vergeten ben.”

„Welnu, op mij kun je beiden rekenen,” zei Daventry. „Ik zal beslist niet ontbreken.”

„Ik evenmin,” betuigde Wold op even stelligen toon. „Nou, je kunt mij ook krijgen,” zei ten slotte Stephens, ziende dat de anderen de zaak ernstig opnamen.

Drie jaar later liepen de levenspaden der vrienden uiteen. De eerste die zich afzonderde was Charles Daventry, die ondanks den spot zijner vrienden ging trouwen en overeenkomstig zijn klein inkomen een klein huisje ging bewonen.

Een jaar later zeide Harry Stephens de kantoorruuk vaarwel. Natuur had hem begiftigd met een fraaie stem en dit vereenigd met een muzikaal gevoel en een goede leiding deed hem weldra naam maken als een nieuwe ster aan den operahemel.

De grootste verandering onderging evenwel Bertram Wold, de knapste en meest belovende van de drie jongelui. Op een avond dat hij met radelozen blik op zijn kasboeken staarde, werd er een hand op zijn schouder gelegd. Hij keek op en schrikte. Het was zijn patroon.

„Kom in mijn kantoor, Wold!” zei zijn patroon kalm.

De jongeman volgde hem in zijn prive-vertrek, terwijl zijn gelaat beurtelings rood en bleek werd.

„Ik weet alles!” zei de principaal droogweg. De lippen van den jongeman bewogen zich, doch geen geluid kwam over zijn lippen.

„Ik moest je eigenlijk aan het gerecht overgeven,” zei het hoofd der firma. „Ik zal dat echter niet doen, omdat ik mijn concurrent niet wil doen weten wat een gek ik ben. Je moet verdwijnen, begrijp je? Je verlaat het land, gaat naar Amerika, dat is een goed land voor lieden van jouw soort, en laat me je gezicht nimmer meer zien.”

En zoo verliet de jongeman het kantoor eerloos, zonder

geld, zonder hoop. Hij zocht zijn beide vrienden op. Stephens had geen geld om hem uit het land te helpen, maar hij gaf hem een champagnefluit. Daventry had weinig om te sparen, toch had hij dat weinige gespaard. Wold bracht een avond in zijn kleine woning door. Geen woord werd er gewisseld over de oorzaak van het ontslag, alleen goede hoop uitgesproken voor de toekomst.

Het was zijn laatste nacht in zijn vaderland. Daventry bracht hem naar het station.

„De kop er boven gehouden, ouwe jongen,” zei hij, terwijl zij elkander de hand tot afscheid schudden. „Ga niet onder!”

„Ik ben al onder,” antwoordde Wold mistroostig.

„Dan zwom je weer naar boven,” zei Daventry opgewekt. „Apropos, denk om onze afspraak.”

„Welke afspraak?”

„Wel, de eerste Januari 1914. Ik zal present zijn.”

„Och, loop naar de maan,” hernam Wold onwillig, „laat ons hopen dat we dan allen dood zijn.”

Vijf en twintig jaren zijn voorbijgegaan sedert drie onbekende jongelieden bijeenstonden in de schaduw van het Hoofdkantoor en te zamen de belofte aflegden na dit tijdsverloop weder bijeen te komen en elkanders wadervaren te hooren.

AAN DEN DOOD ONTSNAPT.

Commander Shedden en mechanici, Startley, van een Engelschen militair tweedekker die in volle zee neerkwam en daar 8 uur rondreef zonder opgemerkt te worden.

Het was de een en dertigste December van 1913 een uur voor middernacht.

In de Lombardstraat in de kantoren der Engelsche Bank voor Zuid-Afrika zaten ruim tweehonderd klerken te werken, voor het meerendeel in stilzwijgende ontevredenheid. De balansen moesten worden afgemaakt vóór het nieuwe jaar zijn intrede deed en daarom was er geen tijd voor sentimentele beschouwingen en geen lust tot vroolijke gesprekken.

In de directiekamer zat een man wiens geest de geheele machine leidde. Het was een man van ijzer, Denton Bray. Al zijn gedachten bepaalden zich bij de problemen van dit oogenblik. Na een reeks van gewaagde speculaties was hij beroemd geworden als een der eerste financiers van dezen tijd. Hij was fabelachtig rijk en hij bewaakte zijn schatten met slapeloze oogen en onvermoeide hersenen.

Zijn gladgeschoren hardvochtig gelaat boezemde meer vrees dan sympathie in. De hielders, koude oogen, de wijde harde mond met de scherpe lijnen, alles sprak van een onverzettelijk karakter, een onbuigzamen wil.

Hij was een financieele macht in het land. Zijn weergaloze stoutmoedigheid, zijn koel en scherpzinnig oordeel en snel besluit stelden hem in staat veilig te zeilen rondom de klippen van financieele tegenspoeden. Hij werd dan ook beschouwd als een autoriteit op het gebied der kolo-

niale geldmiddelen. Het was bekend dat als de kanselier der schatkist, nieuwe geldmiddelen behoefde, hij het advies inwon van Denton Bray.

Op dezen oudejaarsavond zat hij in zijn privé-kantoor waar nimmer een vreemde werd toegelaten. Hij ging geheel op in diepzinnige becijferingen, en had oor noch oog voor de kleine luxe-pendule, die plechtig bij iederen tik hem wilde zeggen dat het oude jaar ten einde spoedde.

En de pendule tikte voort, regelmatig, onophoudelijk, terwijl de gevreesde man met een blik van voldoening de lange kolommen cijfers nazag. Eindelijk was hij klaar met zijn werk en met een snelle besliste beweging, zoo karakteristiek aan dezen man, sloot hij zijn bureau, deed zijn pelsjas aan, gaf eenige korte bevelen aan den chef de bureau en verliet het gebouw.

Het was een heldere nacht en de straten waren gevuld met feestgangers. Denton Bray had geen oog voor deze vroolijke menschen en dacht geen oogenblik aan den eigenaardigen ernst van dezen avond. Voor hem betekende Nieuwjaarsdag een dag van balanslijsten en dividenden, en voorts van vermeerdering van zijn enorm vermogen.

Hij was nog een veerkrachtige persoonlijkheid en stapte door de straten met een flinken tred, dien menigen jongen man zou hebben beschaamd. Hij liep straat in straat uit, de vroolijke groepjes oudejaarsavondgangers zorgvuldig vermijdende, tot hij, langs het gebouw der Hoofdpst willende gaan, werd staande gehouden door een bedelaar, die, uit den donkeren hoek te voorschijn komende, hem met de dikke tong van een dronkaard vroeg: „Hoe laat is 't, heerschap!”

Denton Bray stond stil en keek den man aan. Hij was in lompen gehuld, blootsvoets, terwijl zijn waggelende gang, zijn dubbelslaande tong, zijn schorre stem en waterige oogen evenzoovele symptomen waren voor den onverbeterlijken dronkaard.

„Vlak boven je hoofd is een klok,” zei Denton Bray, kortaf.

De straat was hier nu volkomen verlaten, slechts in de verte hoorde men gezang en beweging.

„Geef me dan een kleinigheid om op Nieuwjaar te drinken,” zei de man naar hem toezwaaiende.

Denton Bray kende echter geen zachtzame gevoelens, onverschillig of het Nieuwjaar of een andere dag was. Hij had bovendien een afkeer van dronkaards en niet minder van bedelaars. „Ik heb meer sympathie voor een op heeterdaad betrapt zakkenroller dan voor een bedelaar,” was zijn geliefkoosd gezegde. „Er is wel hoop voor een dief maar niet voor een bedelaar.”

En daarom lachte hij half verachtelijk om den stakkerd voor hem. „Ik geef nimmer aan menschen die drinken en aan menschen die bedelen. Ga dus op zij, vriend!”

Er was geen reden voor alarm en al was die er geweest, Bray zou hetzelfde geantwoord hebben, want hij was geen lafaard. Hij kon trouwens het verzwakte, uitgehongerde schepsel gemakkelijk neerslaan met één beweging van zijn krachtigen arm.

„Heb je niet een enkel dubbeltje voor mij,” zeurde de dronkaard, terwijl hij tegen hem aanleunde.

„Uit den weg!” bulderde Bray en den man bij den schouder nemende, slingerde hij hem met kracht van zich af.

Voor een oogenblik stond de man daar waggelend tegen den muur geleund, allerlei onsamenhangende verwenschingen uitende.

Bray was intusschen voortgelopen. Plotseling, in een opwelling van dronkamanswoede en dronkamansmoed, haalde de bedelaar een mes te voorschijn, liep Bray achterna en stootte hem met een schorren kreet van razernij het mes diep in den schouder.

Bray keerde zich om met opgeheven arm, doch hij wankelde, liet den arm zinken en viel zonder een woord te uiten achterover op de straat neer.

De bedelaar boog zich over hem heen en staarde hem aan met verwilderden, wezenloozen blik. Hij schoen nauwelijks te weten wat hij had gedaan; ten minste hij maakte niet de minste aanstalten om te ontvluchten, doch zijn lippen bewogen zich zenuwachtig op en neer.

Een lichte tred klomk op het trottoir, de bedelaar bewoog zich echter niet. Hij stond daar steeds voorovergebogen, mompelende en met starren blik staande in het harde, nu onbeweeglijke gelaat van zijn slachtoffer.

Het was de stap van een liefdezuster, een jong meisje nog, met frisch gezichtje en zachte ernstige oogen.

Een trek vol ontsteltenis kwam op haar gelaat, toen zij de beide mannen zag, den een bewegingloos liggende op

C. G. VAN BAARLE, gepensionneerd Resident van Kediri, overleed een dezer dagen te 's-Gravenhage. De overledene was commandeur in de orde van den Witten Olifant.

P. C. H. BRIET, Landmeter bij het kadaster en lid van den Gemeenteraad van Amersfoort, is daar in den ouderdom van 65 jaar overleden.

D. H. JAS, Den 18den Dec. is te Dubbeldam overleden de oud Burgemeester. Met den overledene is een persoonlijkheid heengegaan, die nog lang in goede herinnering zal voortleven.

Dr. H. P. BERLAGE, de bekende architect, die in de Boerhave-kliniek deze week geopereerd werd.

Commandant W. RIDSDDEL, hoogst commandeerende van het Leger des Heils in Nederland, is na ruim 71½ jaar hier geweest te zijn, door het hoofdkwartier weder naar Engeland teruggeroepen.

Dr. J. H. COSTERMANN BOODT te Goorle herdacht den 14en December zijn 25-jarig jubileum als dokter.

Mr. H. ZILLESSEN. Woensdag 16 Dec. was het 25 jaar geleden, dat de heer Mr. H. Zillesen tot griffier der Eerste Kamer werd benoemd.